

POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Maciej Pacuda (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gersdorf

SSN Romualda Spyt (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa U. Polska S.A.

przeciwko J. L.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 maja 2012 r.,

zażalenia strony powodowej na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 7 października 2011 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 7 października 2011 r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy, po rozpoznaniu sprawy z powództwa U. Polska S.A. przeciwko J. L. o zapłatę na skutek zażalenia strony powodowej na postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 18 lipca 2011 r. w przedmiocie oddalenia wniosku powoda o sporządzenie uzasadnienia wyroku zaocznego postanowił: 1. uchylić zaskarżone postanowienie w zakresie oddalenia wniosku o uzasadnienie punktu drugiego wyroku zaocznego Sądu Rejonowego z dnia 20 czerwca 2011 r., a w pozostałym zakresie oddać zażalenie, 2. kosztami postępowania zażaleniowego obciążyć pozwanego i

zasądzić od niego na rzecz strony pozwanej kwotę 45 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazano, że Sąd pierwszej instancji wyrokiem zaocznym zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę dochodzoną pozwem, natomiast nie zasądził całości kosztów postępowania, bowiem nie obciążył go zwrotem opłaty sądowej – 535 zł oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa – 17 zł. Następnie zaś postanowieniem z dnia 18 lipca 2011 r. oddalił wniosek strony powodowej o sporządzenie uzasadnienia wyroku zaocznego. W takim stanie rzeczy, w świetle art. 342 k.p.c., uzasadniony był wniosek strony pozwanej wyłącznie o uzasadnienie postanowienia o kosztach postępowania zawartego w wyroku zaocznym, a nie o uzasadnienie wyroku zaocznego. Z tych przyczyn Sąd drugiej instancji w pkt 1 uchylił postanowienie z dnia 18 lipca 2011 r. w zakresie oddalenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia pkt 2 wyroku zaocznego (rozstrzygającego o kosztach procesu) i oddalił zażalenie w pozostałym zakresie. O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono w pkt 2 na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., tj. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Kosztami postępowania zażaleniowego obciążono stronę przegrywającą spór, tj. stronę pozwaną. Na koszty procesu składały się koszty zastępstwa prawnego strony powodowej w postępowaniu zażaleniowym - na podstawie § 6 pkt 2 w związku z § 11 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) - w kwocie 45 zł (180 zł x 25%).

Pełnomocnik strony powodowej zaskarżył to postanowienie zażaleniem, wnosząc o jego zmianę w zakresie pkt 2, poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 480 zł.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że w przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy uwzględnił zażalenie powoda, a zatem jest on stroną wygrywającą spór, co jasno wskazuje, że sformułowanie zawarte w pkt 2 sentencji zaskarżonego postanowienia stanowi oczywistą omyłkę pisarską, a koszty postępowania winny zostać zasądzone na rzecz strony wygrywającej, tj. powodowej.

Skarżący wskazał także, że powód składając zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego, wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania. Powód w zażaleniu jako wartość przedmiotu sporu wskazał kwotę 552 zł, jednakże wskutek postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 5 sierpnia 2011 r. została ona ustalona na kwotę 10.961 zł. Wobec powyższego na koszty postępowania składają się następujące kwoty: 30 zł - opłata sądowa od zażalenia w sprawie z zakresu prawa pracy zgodnie z art. 35 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) oraz 450 zł stanowiąca koszty zastępstwa w postępowaniu zażaleniowym obliczona na podstawie § 6 pkt 2 w związku z § 11 ust. 1 pkt 2 oraz § 12 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione. W pierwszej kolejności wskazać należy, że niniejszy spór zainicjował wniosek strony powodowej o sporządzenie uzasadnienia wyroku zaocznego, a nie wyłącznie zawartego w nim postanowienia o kosztach postępowania. Sąd drugiej instancji uwzględnił zażalenie jedynie w części – w odniesieniu do żądania uzasadnienia postanowienia o kosztach postępowania, natomiast oddalił zażalenie w pozostałej części (pkt 1 *in fine*). Wynika z tego więc, że skarżący nie wygrał całości sprawy, ale jedynie jej część. Uzasadniało to rozliczenie kosztów postępowania wedle zasad wynikających z art. 100 k.p.c., a nie art. 98 § 1 k.p.c. powołanego przez Sąd drugiej instancji.

Stosunkowe rozdzielenie kosztów procesu może nastąpić w różny sposób i wynikać z różnych przyczyn (por. uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 31 marca 2005 r., SK 26/02, OTK-A 2005 nr 3, poz. 29), gdyż zasada kompensaty nie jest jedyną, jaką kieruje się sąd przy rozstrzygnięciu o kosztach postępowania. Oprócz tej zasady istnieją bowiem zasada odpowiedzialności za wynik sprawy, zasada słuszności, zasada zawinienia i inne im podobne, przy czym z art. 100 k.p.c. nie wynika nakaz dokonania przez sąd arytmetycznego

stosunkowego rozdzielenia kosztów. Sąd Najwyższy wielokrotnie przedstawiał pogląd, że wzajemne zniesienie (stosunkowe rozdzielenie) kosztów procesu nie wymaga dokładnego obliczenia stosunku części uwzględniającej powództwo do części oddalającej pozew, a zasadniczym kryterium rozłożenia ciężaru kosztów procesu jest w takim wypadku poczucie słuszności (przykładowo orzeczenia z dnia 30 kwietnia 1952 r., C 290/52, OSN 1953 nr 4, poz. 99 i z dnia 11 stycznia 1961 r., 4 CZ 143/60, OSPiKA 1961 nr 11, poz. 317 oraz postanowienia z dnia 21 stycznia 1963 r., III CR 191/62, OSNCP 1964 nr 1, poz. 16; z dnia 4 października 1966 r., II PZ 63/66, LEX nr 6049; z dnia 7 lipca 1970 r., I PZ 28/70, LexPolonica nr 322557; z dnia 17 czerwca 1974 r., II CZ 104/74, LEX nr 7523 i z dnia 28 lutego 1985 r., II CZ 21/85, LexPolonica nr 320926; por. też wyrok z dnia 21 lutego 2002 r., I PKN 932/00, OSNP 2004 nr 4, poz. 63).

Tym się kierując, Sąd Najwyższy uznał, że skoro uwzględniono zażalenie jedynie w odniesieniu do uzasadnienia rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, to skarżący „wygrał” sprawę co do kwoty 552 zł. Stanowi to około 5% kwoty 11.242,56 zł. Wygranie sprawy w takiej części uzasadniało – wedle art. 100 k.p.c. – obciążenie strony pozwanej (przeciwnej) kosztami postępowania w odpowiedniej do niej proporcji.

Ostatecznie więc, skoro 100% należnych kosztów postępowania wynosiło 480 zł (w tym 450 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika na podstawie § 6 pkt 5 w związku z § 11 ust. 1 pkt 2 w związku z § 12 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu oraz 30 zł opłaty od zażalenia), to 5% odpowiada kwocie 24 zł. Zasądzona kwota 45 zł jest zatem wyższa niż wynikałaby z tak przedstawionego rozliczenia kosztów.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji.